

ΧΑΛΚΗ

ΣΗΜΕΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ 10

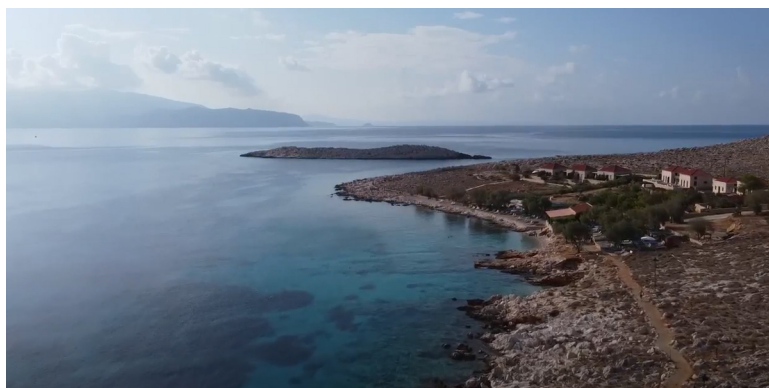
- 1) Παραλία Πόνταμος
- 2) Παραλία Φτενάγια
- 3) Παραλία Κάνια
- 4) Παραλία Τραχιά
- 5) Παραλία Αρέτα
- 6) Παραλία Αγίου Γεωργίου
- 7) Παραλία Γυαλί
- 8) Σπήλαιο Χαρίδημου
- 9) Καμένο Σπήλιο
- 10) Σπήλαιο Χαρηζιάννη

1) Παραλία Πόνταμος

Πρόκειται για την πιο δημοφιλή παραλία του νησιού, μόλις 10 λεπτά περπάτημα από το λιμάνι. Έχει λευκή αμμουδιά και κρυστάλλινα νερά και είναι οργανωμένη με ομπρέλες και ξαπλώστρες. Κοντά υπάρχει, επίσης, ταβέρνα και καντίνα.

2) Παραλία Φτενάγια

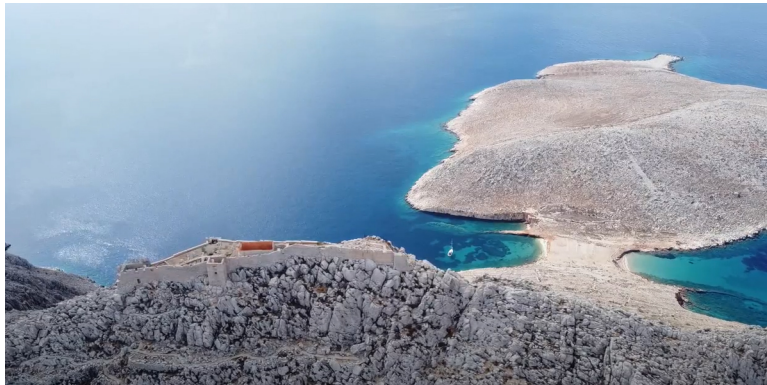
Η παραλία Φτενάγια έχει πεντακάθαρα νερά και είναι βραχώδης με βότσαλα και αρμυρικά. Διαθέτει ομπρέλες, ξαπλώστρες και μία ταβέρνα.

3) Παραλία Κάνια(βίντεο)

Τα Κάνια, είναι μια παραλία με εντυπωσιακά τirkουάζ νερά, βότσαλα, ομπρέλες και ξαπλώστρες.

4) Παραλία Τραχιά

Πρόκειται ουσιαστικά για μία λωρίδα γης που βρέχεται από 2 θάλασσες. Το υπέροχο τοπίο και τα παραδεισένια νερά θα σε μαγέψουν. Η παραλία είναι προσβάσιμη μόνο με καΐκι.

5) Παραλία Αρέτα

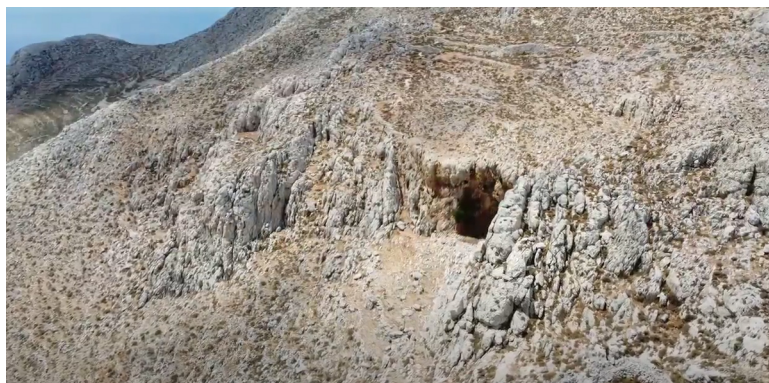
Η παραλία Αρέτα είναι μικρή παραλία με γαλαζοπράσινα νερά και πανέμορφο βυθό. Περιβάλλεται από ψηλά βράχια και είναι προσβάσιμη μόνο με καραβάκι.

6) Παραλία Αγίου Γεωργίου

Η μικρή παραλία του Αγίου Γεωργίου είναι προσβάσιμη με καραβάκι ή μέσω μονοπατιού.

7) Παραλία Γυαλί

Πρόκειται για μια μικρή παραλία με γαλαζοπράσινα νερά, προσβάσιμη με καραβάκι8)
Καμένο Σπήλιο (βίντεο)

Το Καμένο Σπήλιο είναι από τα εντυπωσιακότερα αξιοθέατα της Χάλκης. Στην σπηλιά αυτή είχαν καταφύγει οι γυναίκες και τα παιδιά της Χάλκης για να ξεφύγουν από την εκδικητική μανία του Ιταλού Μοροζίνη, καθώς οι Χαλκήτες είχαν προειδοποιήσει την κίνηση του στόλου του προς την Ρόδο. Το σπήλαιο αυτό ήταν απόρθητο και γι' αυτόν τον λόγο ο Μοροζίνη άναψε τεράστιες φωτιές στην βάση της σπηλιάς, παίρνοντας τα ξύλα από τον κοντινό αμυγδαλέωνα της περιοχής Αμυγλάι, με αποτέλεσμα να πεθάνουν από ασφυξία όσοι βρίσκονταν μέσα. Γι' αυτόν τον λόγο πήρε και το όνομα Καμένο Σπήλιο με εμφανή ακόμη και σήμερα τα σημάδια από την κάπνα.

9) Σπήλαιο Χαριζιάνη

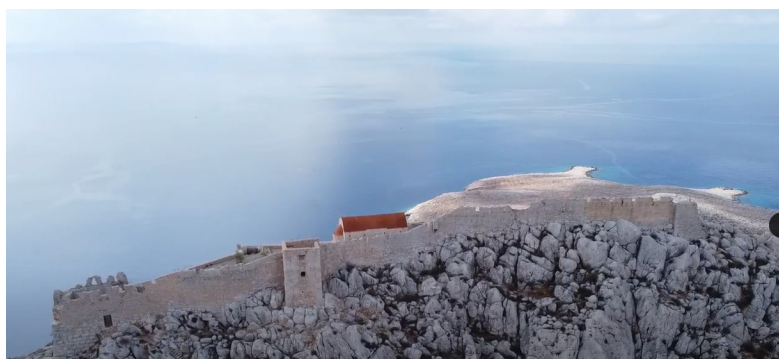

Το σπήλαιο Χαριζιάνη βρίσκεται κοντά στο Καμένο Σπήλιο και αποτελεί ακόμα ένα γεωλογικό αξιοθέατο που θα συναντήσετε στο νησί.

ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ 16

- 1) Κάστρο Χωριού Χάλκης
- 2) Παναγία Χωριανή
- 3) Αγία Τριάδα
- 4) Άγιος Νεκτάριος
- 5) Άγιος Πανορμίτης
- 6) Σταυρός του Ξύλου
- 7) Μονή Αγίου Ιωάννη Αλάργα
- 8) Παντελεήμωνα
- 9) Εκκλησία Σταυρός
- 10) Άγιος Φανούριος
- 11) Μύλοι Φτενάγια
- 12) Αγία Αικατερίνη
- 13) Άγιος Νικόλαος Κάστρου
- 14) Ξωκλήσι Σωτήρα
- 15) Άγιος Ιωάννης Κοντά
- 16) Παλαρνώτης

1)Κάστρο Χωριού Χάλκης

Οχυρό χτισμένο στη θέση Χωρίο, στην κορυφή βουνού με μέτωπο προς τη θάλασσα. Η πρώτη οικοδομική φάση των οχυρώσεων χρονολογείται στην ελληνιστική εποχή. Το κάστρο στην πιο πρόσφατη μορφή του χτίστηκε στα τέλη του 15ου αιώνα, από τους Ιππότες του τάγματος του Αγίου Ιωάννη της Ρόδου πάνω στα ερείπια Ελληνιστικής ακρόπολης.

Ο αρχαίος οικισμός της Χάλκης τοποθετείται στη θέση του εγκαταλελειμμένου σήμερα Χωριού, δυτικά του σημερινού οικισμού Εμπορείου και εκτείνεται στη βόρεια πλαγιά του λόφου του Άη Νικόλα, κάτω από το ιπποτικό κάστρο, καθώς και στους πρόποδες της πλαγιάς, πίσω από την εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος. Πρόκειται για έναν φυσικά οχυρωμένο οικισμό, αθέατο από τη θάλασσα που εκτείνεται στη βόρεια πλαγιά του λόφου της Ακρόπολης, κάτω από το μεσαιωνικό κάστρο που δεσπόζει στην κορυφή του, καθώς και στους πρόποδες της απέναντι πλαγιάς του λόφου της Αντραμάσου. Για την καλύτερη προστασία του από τους πειρατές, τα σπίτια του, κτισμένα από ντόπια πέτρα, ήταν ανεπίχριστα. Ο πυρήνας του οικισμού πρέπει να είναι μεσαιωνικός, όπως επιβεβαιώνεται από τις διάσπαρτες στο χώρο υστεροβυζαντινές εκκλησίες. Τη μεγαλύτερη ακμή του, γνώρισε ο οικισμός κατά το 17ο και 18ο αι. Σήμερα παρουσιάζει τη μορφή ενός ερειπιώνα, εφόσον από τις αρχές του 19ου αι άρχισε να εγκαταλείπεται και γύρω στο 1950 έφυγαν και οι τελευταίοι του κάτοικοι.

2)Παναγία Χωριανή (βίντεο)

Ο Ιερός Ναός της Παναγίας της Χωριανής οικοδομήθηκε πιθανόν τον 17^ο – 18^ο αι, στο Παλαιό Χωριό της Χάλκης και συγκεκριμένα στη βόρεια πλευρά του λόφου Παλαιόκαστρο. Ο βόρειος τοίχος του ναού, όπως διακρίνεται κάτω από τα επιχρίσματα, είναι κτισμένος με αρχαίο δομικό υλικό. Το εσωτερικό του ναού κοσμούν τοιχογραφίες. Στις 15 Αυγούστου, κάθε χρόνο, πραγματοποιείται μεγάλο πανηγύρι προς τιμήν της Παναγίας της Χωριανής, το τελετουργικό του οποίου παραμένει αναλλοίωτο στο πέρασμα του χρόνου.

3) Αγία Τριάδα

Το γραφικό ξωκλήσι της Αγίας Τριάδας ακριβώς δίπλα στον μεσαιωνικό τοίχο. Οι αιογραφίες που υπάρχουν, έχουν αβεστωθεί και δεν μπορούμε να τις διακρίνουμε.

4) Άγιος Νεκτάριος

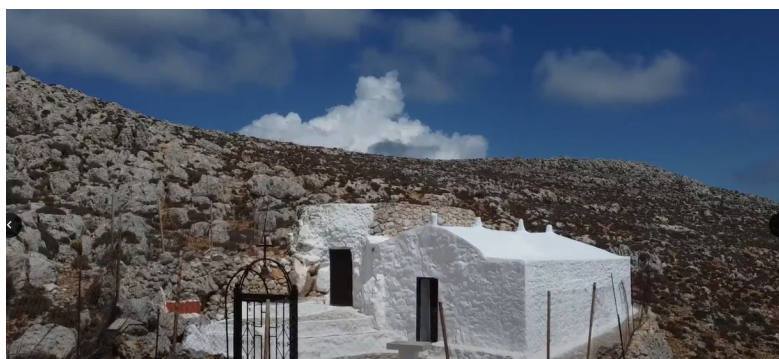
Το γραφικό ξωκλήσι του Αγίου Νεκταρίου που βρίσκεται κοντά στην παραλία Πόνταμος.

5) Άγιος Πανορμίτης

Το μοναστηριακό συγκρότημα Πανορμίτη βρίσκεται σε πλαγιά λόφου (ονομαζόμενη Πλαγιά) απέναντι από το Χωριό και καταλαμβάνει τρία άνδρα. Στο υψηλότερο σώζεται μικρό βυζαντινό ναύδριο, μονόχωρο και καμαροσκέπαστο με ημικυλινδρική αψίδα.

6) Σταυρός του Ξύλου

Το ξωκλήσι του Σταυρού του Ξύλου είναι ένα γραφικό εκκλησάκι, το οποίο ξεχωρίζει για τη γαλάζια πόρτα του και την πανέμορφη θέα.

7) Μονή Αγίου Ιωάννη Αλάργα

Το μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου του Αλάρκα (ή Αλάργα) ή Μακριά είναι το πιο σημαντικό προσκύνημα του νησιού της Χάλκης. Το μοναστήρι είναι αφιερωμένο στην Αποτομή της Κεφαλής του Τιμίου Προδρόμου (29 Αυγούστου). Βρίσκεται στα δυτικά του νησιού, βορειοδυτικά του Εμπορείου και σε απόσταση 7 χλμ. περίπου, στο βουνό Αμαλή, σε υψόμετρο 386 μ.

Η μονή του Αϊ Γιάννη του Αλάρκα βρίσκεται σε εύφορη κοιλάδα και παλιά την φρόντιζαν οι γεωργοκτηνοτρόφοι της περιοχής. Η παράδοση πάντως έχει συνδέσει το μοναστήρι και με τους σφουγγαράδες του νησιού, που θεωρούσαν τον Άγιο προστάτη τους όταν βουτούσαν στις γύρω θάλασσες, ενώ οι δεσποτικές εικόνες του είναι δωρεές ανθρώπων που ασχολήθηκαν με την σπογγαλιεία. Στις δεσποτικές εικόνες του καθολικού ναού του μοναστηριού που είναι αφιερωμένος στην Αποτομή της Κεφαλής του Ιωάννου του Προδρόμου και πανηγυρίζει στις 29 Αυγούστου, αναγράφονται τα ονόματα του «εκκνητή», εφοπλιστή δηλαδή της σπογγαλιευτικής μηχανής, Μιχαήλ Σάββα όπως και του πρώτου μηχανικού σπογγαλιευτικής μηχανής της Χάλκης, του Ανάργυρου Βαρδαβά. Μια από τις εικόνες φέρει ημερομηνία 1835 και τα γράμματα «ΙωΑΧΣΠΘ», αλλά πιθανόν το μοναστήρι να είχε κτιστεί πολύ παλαιότερα.

8) Παντελεήμωνας

Ο Ι. Ναός Αγίου Παντελεήμονα βρίσκεται στην περιοχή του Κατσιά. Είναι μονόχωρος με στέγη ελαφρά σαμαρωτή, σχεδόν επίπεδη. Η αψίδα του είναι μικρή αβαθής κόγχη που ανοίγεται στον ανατολικό τοίχο, ο οποίος εξωτερικά είναι επίπεδος. Το μοναδικό του άνοιγμα είναι η θύρα εισόδου στη δυτική όψη.

9) Εκκλησία Σταυρός

Η εκκλησία του Τιμίου Σταυρού βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το Χωριό της Χάλκης και αποτελεί μεταγενέστερο κτίσμα, αφιερωμένο στον Τίμιο Σταυρό. Το αρχικό κτίσμα βρίσκεται ακριβώς δίπλα από την εκκλησία, εντός του μικρού αύλειου χώρου. Πρόκειται για ένα βυζαντινό παρεκκλήσι, το οποίο αποτελεί ένα από τα αρχαιότερα οικοδομήματα του νησιού. Στο εσωτερικό του σώζονται ελάχιστες τοιχογραφίες, ενώ το δάπεδο είναι πλακόστρωτο με πέτρες από τη Χάλκη.

10) Άγιος Φανούριος

Πρόκειται για ένα όμορφο ξωκλήσι με κεραμιδοσκεπή, αφιερωμένο στον Άγιο Φανούριο που βρίσκεται νοτιοδυτικά του νησιού.

11) Μύλοι Φτενάγια

Πρόκειται για χαρακτηριστικούς νησιώτικους ανεμόμυλους, λιθόκτιστους με πέτρες της περιοχής, με εμφανή τη λιθοδομή, κυλινδρικούς με πολύ μικρά ανοίγματα για εξαερισμό και σήμερα δίχως στέγη. Σοφά κατασκευασμένοι από λαϊκό τεχνίτη, χωρίς τίποτα το περιττό, χωρίς κανένα στολίδι, εξυπηρετούσαν ακριβώς τις ανάγκες και δραστηριότητες στον ελάχιστο δυνατό χώρο και με τα λιγότερα έξοδα.

12) Αγία Αικατερίνη

Πρόκειται για ο μικρό ξωκλήσι της Αγίας Αικατερίνης στην άκρη του Ιμπορειού λίγο πριν φτάσουμε στην παραλία Φτενάγια.

13) Άγιος Νικόλαος Κάστρου(βίντεο)

Μέσα στο Κάστρο θα συναντήσουμε το ξωκλήσι του Αγίου Νικολάου, το οποίο αυτήν την περίοδο είναι σε διαδικασία συντήρησης και αναστήλωσης. Στο εσωτερικό θα δείτε εξαιρετικές αγιογραφίες. Μετά την είσοδο και στα δεξιά σας, συναντάμε ένα σπάνιο θέαμα με μία αγιογραφία που έχει τοποθετηθεί ανάποδα, προφανώς με την πέτρα αυτή να έχει μεταφερθεί από κάποιο άλλο σημείο.

14) Ξωκλήσι Σωτήρα

Πρόκειται για μικρό ξωκλήσι, δίπλα στον Ι.Ν. Ταξιάρχη Παλαρνώτη.

15) Άγιος Ιωάννης Κοντά

Η Ι. Μονή Άη - Γιάννη (ή ο Κοντά) είναι μοναστηριακό συγκρότημα που βρίσκεται στην περιοχή Σίγνη ή Ασίγνη. Το προσωνύμιο ο Κοντά οφείλεται στην αντιδιαστολή του με τον Άη Γιάννη τον Αλάργα. Το καθολικό της μονής, αφιερωμένο στον Άγιο Ιωάννη τον Χρυσόστομο, είναι μονόχωρος και καμαροσκέπαστος ναός.

16) Παλαρνιώτης

Η Μονή Ταξιάρχη Μιχάλη του Παλαρνιώτη, ένα παμπάλαιο μοναστήρι περιτριγυρισμένο από μαγευτική φύση και μία εκθαμβωτική θέα στο Καρπάθιο Πέλαγος.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ-ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΣΤΗ ΧΑΛΚΗ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1

Εμπορείός - Φτενάγια – Πόνταμος-Κάστρο

Μήκος: 7,29 km

Έιδος: Περιπατητική

Εύκολη

Σημεία ενδιαφέροντος: Παραλία Ποντάμου, Μύλοι Φτενάγια, Αρχαιολογικός χώρος Ποντάμου, Κάστρο Χάλκης

Το μονοπάτι διασχίζει λίγα σημεία με πράσινο και πολύ περισσότερα με πέτρα. Ξεμακραίνοντας από το Νημποριό περνά πρώτα από το βυζαντινό εκκλησάκι των Αγίων Αναργύρων, τον αρχαίο θολωτό τάφο στη θέση Σπήλιος του Αράπη, το παλιό ελαιοτριβείο του Χωριού, την Κάτω Βρυτή με το παλιό πηγάδι και το μεγάλο πεύκο, την Πάνω Βρυτή (ίσως το αρχαιότερο πηγάδι του Χωριού). Στη συνέχεια διασχίζει το παλιό κοιμητήριο με το ναό της Μεταμόρφωσης χτισμένο από αρχαιότερα αρχιτεκτονικά μέλη και μπαίνει σε περιοχή με κύφες.

Βίντεο

https://drive.google.com/drive/folders/1N9ErfrwPrZq7t9y_ref6DoBaJuKL32PC?usp=share_link

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2

Χωριό-Σταυρός-Παλαρνιώτης-Άγιος Νόφρης-Άγιος Σπυρίδων

Μήκος: 5,48 km

Έιδος: Περιπατητική

Μέτρια

Σημεία ενδιαφέροντος: Εγκαταλελειμμένος μεσαιωνικός οικισμός και φρούριο στο Χωριό, Βυζαντινές εκκλησίες, Κύφες (μισογκρεμισμένες λιθόκτιστες οικίες) σε όλο το μήκος της διαδρομής, Παλαιόκαστρο

Η πεζοπορία ξεκινά από το Παλιό Χωριό, δίπλα από το παλιό κοιμητήριο. Μετά το ξωκκλήσι του Σταυρού, το μονοπάτι φτάνει στον τσιμεντοδρόμο που οδηγεί στο μοναστήρι του Παλαρνιωτή. Το μονοπάτι στη συνέχεια γίνεται πιο φανερό, και τραβερσάρει την πλαγιά ανεφορίζοντας το βουνό. Όσο ανεβαίνουμε αποκτάμε εξαιρετική θέα προς την οικήση της Χαλκής, τη θάλασσα, τα βουνά, το Παλιό Χωριό και το κάστρο.

Βίντεο

https://drive.google.com/drive/folders/1wJrTYNq9OsrzR1cicDKICPjHR__kj8Jq?usp=share_link

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 3

Άγιος Γεώργιος Ρυακίου- Παραλία Άγιος Γεώργιος

Μήκος: 7,12 km

Έιδος: Περιπατητική

Μέτρια

Σημεία ενδιαφέροντος: Ναός Αγ. Ιωάννη, Σίγνη, Μύλος Κατσιά, Αγ. Γεώργιος του Ρυακίου (κηρυγμένα μνημεία)

Η διαδρομή από την Πλαγιά όπου βρίσκεται το μοναστήρι του Παλαρنيώτη μέχρι τον Αϊ Γιώργη περνάει από χαλάσματα μεσαιωνικών εκκλησιών, από ξερολιθιές και ερειπωμένους ανεμόμυλους. Στο τέλος καταλήγει, μέσω ενός φιδίσου και σε αρκετά σημεία κτιστού μονοπατιού, να κρέμεται πάνω από τη θάλασσα ώσπου να βγει σε μια κρυμμένη όαση από αιωνόβια δέντρα, τις αβραμιθιές (*Pistacia terebinthus*) με το ξωκλήσι στο βάθος. Διασχίζουμε στο μονοπάτι κατά μήκος της πλαγιάς ώσπου να παρει πορεία δεξιά και να κατηφορίσει προς τη θάλασσα.

Βίντεο

https://drive.google.com/drive/folders/16z427Lg_n493LFBkb_lvN9BrHRvrbNtu?usp=share_link

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 4

Σταυρός του ξύλου - Καμένος Σπήλιος-Παναγιά της Ετριάς-Άγιος Γιάννης

Αλλάργας

Μήκος: 5,21 km

Έιδος: Περιπατητική

Μέτρια

Σημεία ενδιαφέροντος: Καμένος Σπήλιος (Σπήλαιο), Παραλία Πύργου, Ξωκλήσι Σταυρού, Παναγιά Ετριάς, Άγιος Γιάννης Αλλάργας

Ενδιαφέρουσα η διαδρομή από το δρόμο μέχρι το ξωκλήσι του Σταυρού του Ξύλου, όπου πριν την κατεύθυνση για τον Άγιο Ιωάννη, ξεκινά ένα ημίωρης πεζοπορίας μονοπάτι για τον Καμένο Σπήλιο. Εδώ τον 17ο αι. ο ναύαρχος Φραγκίσκος Μοροζίνι έκαψε τους κρυμμένους μέσα στο σπήλαιο Χαλκίτες, επειδή ειδοποίησαν έγκαιρα του Οθωμανούς της Ρόδου για την άφιξη της βενετσιάνικης αρμάδας. Από το Καμένο αρχίζουν δυο μονοπάτια προς τον Λευκό και προς τον Πύργο, αντίστοιχα, τα οποία δεν είναι πάντοτε ευδιάκριτα. Το δεύτερο περνά από τις θέσεις Βουνιά και Χρουσόι, για να φτάσει στο ΒΔ άκρο του νησιού, στον Πύργο με την ωραία και απάτητη παραλία του.

Βίντεο

https://drive.google.com/drive/folders/1mmsXMAWigXSPjv3mYpA4t5QZifLN1J9y?usp=share_link

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 5
Εμπορείο - Παραλία Αρέτα
Μήκος: 4,86km
Έιδος: Περιπατητική
Μέτρια

Σημεία ενδιαφέροντος: Παραλία Αρέτα , Βυζαντινά κατάλοιπα οικοδομημάτων ,
Αρχαιολογικός Χώρος Ανατολικής Ακτής Χάλκης

Η διαδρομή αυτή έγινε στα πλαίσια εκπαιδευτικού προγράμματος του Γυμνασίου-Λ.Τ. Χάλκης. Ξεκινάει λίγο έξω από τον κεντρικό οικισμό της Χάλκης, Νημποριό, και φτάνει στη παραλία της Αρέτας. Η επιστροφή γίνεται μέσω της τοποθεσίας του αρχαίου ναού του Απόλλωνα.

Η διαδρομή ακολουθεί, κατά βάση, ένα όχι πολύ καλά σημαδεμένο μονοπάτι. Η διαδρομή είναι σχετικά μέτριας δυσκολίας εκτός από τα τελευταία μέτρα που οδηγούν στην παραλία της Αρέτα, όπου η κατάβαση θέλει λίγη παραπάνω προσοχή. Εναλλακτικά υπάρχει ένα πιο εύκολο μονοπάτι που οδηγεί στη θάλασσα και από εκεί μπορεί κάποιος να κολυμπήσει ως την παραλία της Αρέτα.

Βίντεο

https://drive.google.com/drive/folders/1iHVcRLdBVauwrOHwXZt_Mq5_Nybcw2mB?usp=share_link